

*Міністерство освіти і науки
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

Кафедра «Економіки та фінансів»

Методичні вказівки

до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни

«Економічна теорія»

для студентів освітнього рівня бакалавр для усіх форм навчання за спеціальностями:

- 051 – Економіка;
- 071 – Облік і оподаткування;
- 072 – Фінанси, банківська справа та страхування;
- 073 – Менеджмент;
- 074 – Публічне управління та адміністрування;
- 075 – Маркетинг;
- 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність;
- 241 – Готельно-ресторанна справа

Тернопіль – 2017 р.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Економічна теорія» для студентів освітнього рівня бакалавр для усіх форм навчання за спеціальностями: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування; 072 – Фінанси, банківська справа та страхування; 073 – Менеджмент; 074 – Публічне управління та адміністрування; 075 – Маркетинг; 076 – Підприємництво, торгівля та біржова справа; 241 – Готельно-ресторанна справа / Укладачі к.е.н., доц. Артеменко Л. Б., ст. викл. Нагорняк І. С. – Тернопіль: ТНТУ, 2017. – 27 с.

Рецензенти: д. е. н., доц. Н.Ю. Мариненко, к. е. н., доц. С.Є. Хрупович

Методичні вказівки розглянуті на засіданні кафедри економіки та фінансів, протокол №6 від «8» листопада 2017 р.

Методичні вказівки схвалені та рекомендовані до друку на засіданні методичної комісії факультету економіки і менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Протокол № від « » 2017 р.

Ці методичні вказівки підготовлені на основі узагальнення досвіду роботи викладачів кафедри. Вони мають на меті допомогти студентам у написанні курсової роботи з дисципліни «Економічна теорія» та застерегти їх від найбільш типових помилок при її виконанні та захисті.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Вибір теми та підготовка курсової роботи.....	6
Структура і обсяг курсової роботи.....	8
Оформлення і захист курсової роботи.....	12
Додатки.....	17
Список рекомендованої літератури.....	23

ВСТУП

Курс «Економічна теорія» є базовим в системі економічної освіти. У ньому викладено основні економічні концепції, а також найбільш загальні принципи і закономірності, покладені в основу системи економічних наук і сучасної економіки.

Вивчення економічної теорії закладає основи професійної підготовки за всіма економічними спеціальностями, формує фундаментальний категоріальний апарат і дозволяє поєднати важливі теоретичні проблеми економічної науки з тенденціями світової і вітчизняної економіки.

В курсі детально розглядаються загальні питання економічної теорії, аналізуються особливості економічного розвитку на мікро- і макрорівні, а також показано прийоми і методи практичного застосування отриманих теоретичних знань для обґрунтувань результатів державної економічної політики, прогнозування, наслідків рішень, які приймаються усіма суб'єктами господарської діяльності.

Завдання курсу полягає у формуванні у студентів загальної гуманітарної культури, економічного мислення; засвоєнні теоретико-методологічних основ даної дисципліни, вмінні володіти практикою економічного аналізу; давати аргументовану оцінку економічним процесам, які мали місце раніше.

В результаті вивчення економічної теорії студенти повинні мати уяву:

- про роль і місце курсу в системі гуманітарних, загально професійних і спеціальних економічних дисциплін, закономірності розвитку економіки, основні економічні проблеми і концепції соціально-економічного розвитку, шляхи практичного використання висновків і рекомендації політичної економії в реальній економічній практиці;

- знати систему економічних категорій і законів; суть і механізм дії основних економічних законів; методи аналізу економічних процесів і явищ, умови формування і функціонування різноманітних економічних систем; особливості поведінки суб'єктів економіки в різних ринкових структурах і шляхи забезпечення високоефективного господарювання; сучасну систему національних рахунків; основні макроекономічні показники, умови та види рівноваги національної економіки; сучасні форми макроекономічної нестабільності і напрямки стабілізаційної політики держави; теорії і концепції економічного розвитку найвидатніших представників світової економічної думки; проблеми міжнародного економічного розвитку;

- вміти орієнтуватися у питаннях економіки, оперувати найважливішими економічними поняттями і категоріями, знаходити і аналізувати нову економічну інформацію, грамотно роз'яснювати основні економічні події в Україні і за її межами;

- застосовувати отримані знання для прийняття економічних рішень, розробки практичних рекомендації по вдосконаленню діяльності фірм в короткотерміновому і довготерміновому періодах; дослідження конкрет-

них мікроекономічних і макроекономічних показників, побудови графіків, які відображають динаміку розвитку економічних процесів на мікро- та макрорівні.

Навчальними планами вищих навчальних закладів передбачається підготовка та захист студентами економічних спеціальностей курсових робіт з курсу економічна теорія, які є важливою ланкою у напрацюванні студентами навиків самостійного одержання і накопичення знань, у глибокому засвоєнні положень, висновків, законів, що необхідно дипломованому спеціалісту у його трудовій діяльності.

Метою виконання курсової роботи є поглиблення і закріплення студентами теоретичних знань з економічної теорії, набуття вмінь аналізувати опрацьований матеріал, робити відповідні узагальнення та висновки. Написання курсової роботи дає студентові можливість навчитися самостійно і творчо використовувати наукову літературу, узагальнювати теоретичні положення, вникати в теоретичні дискусії, формулювати власні погляди стосовно невирішених теоретичних та практичних проблем економічної науки та економічного життя суспільства, обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення. Основними завданнями при її написанні є:

- самостійне вивчення студентом вітчизняних та зарубіжних наукових праць вчених-економістів, нормативно-правової бази, опрацювання відповідного до обраної теми статистичного та фактичного матеріалу;
- отримання студентом навичок пошуку тематичних, літературних, статистичних та фактичних матеріалів, вміння їх аналізувати, узагальнити та робити висновки, формулювати відповідні пропозиції та рекомендації.

Рекомендована тематика курсової роботи розроблена у відповідності з основним змістом навчальної дисципліни, відображає найбільш актуальні проблеми і має чітку практичну скерованість.

При підготовці курсової роботи студентам необхідно враховувати наступне:

- *по-перше, курсова робота з економічної теорії має бути підпорядкована з'ясуванню питань розбудови ринкової економіки, закономірностей її розвитку в Україні;*
- *по-друге, зміст курсової роботи має відповідати сучасним вітчизняним і світовим досягненням економічної теорії та практики;*
- *по-третє, увесь процес підготовки письмової роботи повинен бути підпорядкований діяльності майбутнього фахівця.*

Студент виконує курсову роботу під керівництвом наукового керівника. Виконана робота здається для перевірки. Курсова робота, яка отримала позитивну оцінку наукового керівника, допускається до захисту. Якщо курсова робота має серйозні недоліки і не допускається до захисту, студент повинен у встановлені терміни допрацювати початковий варіант

із врахуванням зауважень керівника. Новий варіант представляється на перевірку разом із попереднім.

Захист курсової роботи приймає викладач-керівник. У процесі підготовки до захисту студент уважно знайомиться з критичними зауваженнями і побажаннями та готує на них відповіді.

Курсова робота після її успішного захисту студенту не повертається та зберігається на кафедрі економічної теорії.

Кращі курсові роботи, виконані на високому теоретичному рівні і за найбільш актуальними темами, можуть бути представлені на внутрішньо вузівський конкурс студентських робіт, служити основою для виступів на наукових конференціях та публікацій.

До здачі екзамену з курсу «Економічна теорія» допускаються лише ті студенти, які мають позитивні оцінки з курсової роботи.

Основними етапами виконання курсової роботи є :

- 1. Вибір теми та визначення завдань дослідження.*
- 2. Вивчення літературних джерел, збирання та обробка інформації.*
- 3. Складання плану роботи.*
- 4. Написання і оформлення курсової роботи.*
- 5. Захист роботи.*

Методичні вказівки дають пояснення щодо послідовного виконання зазначених етапів виконання курсової роботи і поради з оптимальної організації підготовчої роботи, накопичення теоретичних знань та їх аналітичного осмислення.

ВИБІР ТЕМИ ТА ПІДГОТОВКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота студента з вибору теми курсової роботи має розпочинатися з ознайомлення з тематикою курсових робіт, що наведена нижче. Вибір теми студентом здійснюється самостійно із переліку тих, що рекомендуються кафедрою, і затверджується науковим керівником. Студент може запропонувати й свою власну тему курсової роботи із соціально-економічної проблеми, що його цікавить. Ця тема повинна відповідати програмі курсу політичної економії і має бути схвалена науковим керівником. Тема курсової роботи вважається затвердженою, якщо вона погоджена з викладачем - науковим керівником курсової роботи.

Тематика курсових робіт

1. Предмет економічної теорії: еволюція наукових поглядів.
2. Економічні потреби й інтереси: сутність, класифікація і механізм взаємодії.
3. Економічна система: сутність, структура, типи і механізм функціонування.
4. Моделі ринку: умови формування, переваги та недоліки.
5. Ринкова економіка: сутність, принципи і механізм функціонування.
6. Приватна власність: сутність, форми, переваги та недоліки.

7. Приватизація і роздержавлення: світовий досвід і особливості України.
8. Інтелектуальна власність і власність на інформацію: сутність і особливості.
9. Тіньова економіка: сутність, структура, проблеми нейтралізації.
10. Людський капітал: сутність, особливості формування і роль в сучасній економіці.
11. Теоретичні концепції грошей і грошового обігу. Еволюція грошей.
12. Види і форми грошових реформ. Грошова реформа в Україні.
13. Сутність, причини та особливості інфляції в Україні.
14. Біржі як елемент інфраструктури, їх роль в ринковій економіці.
15. Ринок цінних паперів і проблеми його функціонування в Україні.
16. Проблеми монополізму в ринковій економіці. Антимонопольна політика держави.
17. Конкуренція: її види і роль в ринковій економіці.
18. Ринок праці: структура і особливості функціонування.
19. Причини і види безробіття в умовах ринкової економіки.
20. Заробітна плата: сутність та сучасні особливості.
21. Рівень життя населення: сутність, фактори, показники.
22. Суть та концепції маркетингової діяльності.
23. Еволюція теорії і практики менеджменту.
24. Підприємництво: сутність, сучасні особливості та методи стимулювання.
25. Економічні форми організації підприємництва в Україні.
26. Проблеми розвитку малого бізнесу та його роль у ринковому господарстві.
27. Теоретичні основи процесу акціонування: сутність, проблеми, особливості.
28. Витрати виробництва: сутність, види і шляхи зниження.
29. Прибуток: економічна сутність, механізм формування і розподілу.
30. Доходи: форми, джерела отримання і механізм розподілу.
31. Національне виробництво і відтворення, їх основні показники.
32. Національне багатство: сутність, структура, фактори зростання.
33. Економічне зростання: типи, показники і чинники.
34. Сучасні економічні кризи: причини, особливості, шляхи подолання.
35. Економічна політика держави: цілі, інструменти, моделі.
36. Фінансова система суспільства: сутність, структура, механізм функціонування.
37. Теоретичні основи та проблеми грошово-кредитної політики України.
38. Податкова система, її місце і роль в державному регулюванні.
39. Банківська система України.
40. Кредитна система України.
41. Державний бюджет України та проблеми його збалансування.
42. Державний борг: сутність, фактори, вплив на функціонування економіки.
43. Соціальна політика: напрями, форми і методи.
44. Еволюція світового господарства.
45. Міжнародна економічна інтеграція: сутність, фактори, форми.
46. Міжнародний рух капіталу: сутність, фактори, форми.
47. Транснаціональні корпорації та їх роль у функціонування світового

- господарства.
48. Міжнародна валютна система та етапи її еволюції.
 49. Особливості Європейської валютної системи.
 50. Глобалізація: сутність, цілі, суперечності та перспективи.
 51. Умови і фактори інтеграції економіки України у Європейські структури.

СТРУКТУРА І ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовка до курсової роботи розпочинається з добору й вивчення літературних джерел і складання бібліографії. Методика опрацювання літератури залежить від характеру досліджуваної проблеми та індивідуальних особливостей студента. Спочатку доцільно ознайомитися з основною літературою (підручниками, монографіями, теоретичними статтями в періодичних виданнях), потім – з нормативними документами (указами Президента України, законами України, постановами Кабінету Міністрів України тощо).

Велике значення має вивчення робіт видатних економістів-класиків економічної науки: А. Сміта, Д. Рікардо, М. Туган-Барановського, Дж. М. Кейнса, М. Фрідмена, Р. Солоу, Р. Лукаса, Г. Беккера, С. Кузнеця, Д. Самуельсона та інших. Треба вивчати й знати роботи представників сучасної економічної науки в Україні: А. Чухна, В. Гейця, А. Гриценка, А. Гальчинського, А. Савченка та ін.

Особливу увагу слід приділити періодичним виданням, в яких публікують аналітичну інформацію і результати наукових досліджень. В Україні видається ціла низка періодичних видань, з якими повинен працювати студент у процесі виконання курсової роботи. Це перш за все такі наукові журнали, як «Економічна теорія», «Економіка України», «Фінанси України», «Україна: аспекти праці», «Вісник Національного банку України», «Банківська справа», «Гроші та кредит», «Економіка і право», «Коммунальное хозяйство городов», «Людина і праця», «Бізнес-інформ», «Статистика України», «Вопросы экономики», «Мировая экономика и международные отношения» та ін. При вивченні наукових журналів треба враховувати, що в останньому номері журналу завжди публікується перелік статей, які були опубліковані в журналі за рік. Вивчення періодичної літератури слід розпочинати з наукових праць, які опубліковані за останні роки і найбільш повно розкривають питання роботи, а потім переходити до більш ранніх видань. Така послідовність вивчення обумовлена глибоким реформуванням економічного механізму за два останні десятиліття. Економічна наука – творча, динамічна, постійно збагачується новими теоретичними положеннями, висновками, концепціями.

Важливу інформацію студент може також знайти на сайтах: <http://www.ukrstat.gov.ua>; <http://www.rada.gov.ua>; <http://www.kmu.gov.ua>

Попереднє вивчення літературних джерел є підґрунтям для складання **плану курсової роботи**. Він має включати в себе: вступ, основну частину

роботи, що містить декілька (3-5) логічно пов'язаних між собою розділів, які дають змогу розкрити тему, висновки і список використаної літератури. Кількість розділів залежить від місткості проблеми, мети і завдань курсової роботи. Курсова робота повинна мати чітку логічну побудову з відповідними складовими елементами. Самостійно складений студентом план курсової роботи погоджується з науковим керівником, який після необхідного уточнення затверджує його.

Зразок плану курсової роботи на тему:

«Економічне зростання та його державне регулювання»

Вступ.

- 1. Сутність, фактори й джерела економічного зростання*
- 2. Модель економічного зростання Домара – Харрода і неокласична модель Р. Солоу.*
- 3. Типи економічного зростання та їх співвідношення.*
- 4. Проблеми досягнення високих темпів економічного зростання в Україні й роль державної економічної політики.*

Висновки.

У ***Вступі*** розкривають актуальність теми, дають оцінку сучасних досліджень з обраної проблеми з посиланням на певні літературні джерела, визначають мету і завдання, об'єкт і методи дослідження, описують структуру роботи (*Додаток 3*). Студент повинен вказати на наукову, методологічну, емпіричну базу написання роботи, ступінь її розробки на сучасний момент.

Основна частина роботи поділяється на декілька розділів (як правило, три–п'ять). Вони повинні бути логічно пов'язаними і мати відповідні висновки. Перший розділ звичайно присвячують теоретико-методологічним питанням з досліджуваної теми; другий – питанням аналізу досліджуваної проблеми, обґрунтуванню висновків і пропозицій щодо її вирішення у світовій практиці; третій - аналізу проблем і перспектив розвитку економіки України. Матеріал, викладений в основній частині, повинен бути самостійним (без переписування) з відображенням авторського розуміння проблем і його власними висновками. Основна частина роботи повинна демонструвати вміння студента ставити наукові проблеми і грамотно їх розв'язувати. Робота, в якій відсутні постановка і розв'язання наукових проблем, не відповідає основним вимогам до наукових робіт і повертається на доопрацювання.

У ***Висновках*** (*Додаток 4*) стисло підсумовують результати дослідження. Тут вміщують висновки і пропозиції, що показують, якою мірою досягнуто мету дослідження і вирішено завдання, поставлені у вступі. Висновки повинні бути розроблені таким чином, щоб відображати: по-

перше, основний зміст роботи, по-друге, ті положення, які були обрані автором на основі опрацювання наукового та практичного матеріалу. У висновках повинно бути виділене авторське розуміння основних проблем курсової роботи.

Курсова робота може містити також *додатки*, які розміщуються в кінці роботи після сторінки із списком літератури. В них рекомендується подавати табличний, графічний, статистичний, розрахунковий матеріал, пряме використання якого в основному тексті ускладнювало б висвітлення роботи.

Написання тексту курсової роботи необхідно починати з постановки і викладання змісту основного питання кожного із параграфів та здійснювати після систематизації та обробки зібраного й проаналізованого матеріалу по кожному розділу плану. На цьому етапі треба узагальнити теоретичні положення, виконати певні розрахунки, обґрунтувати висновки й пропозиції, розробити ілюстративний матеріал. Важливо, щоб матеріал курсової роботи викладався логічно послідовно та чітко. Тому з метою повного і правильного розкриття змісту обраної теми студенту необхідно:

- *вивчити наукові роботи по даній проблемі українських та зарубіжних відомих вчених;*
- *знати постанови уряду, рішення Верховної Ради України з економічних проблем;*
- *ознайомитися зі статистичними даними, які публікуються в періодичній пресі та збірниках;*
- *вивчити статті, які публікуються в періодичних виданнях.*

З багатьох економічних проблем та питань науковці мають дискусійні та суперечливі точки зору. В курсовій роботі студент на основі вивчення економічної літератури повинен сформулювати свою точку зору зі спірного питання, аргументувати її, зробити огляд наукової літератури з цієї проблеми. Це надає роботі полемічний та творчий характер.

Творчий характер викладу матеріалу виявляється у тому, що кожне питання плану студент висвітлює за продуманою ним схемою, правильно використовує та коментує цитати, не перевантажуючи ними текст, не припускаючи сторонніх уривчастих положень, які логічно між собою не пов'язані, узгоджує теоретичні положення із практичною дійсністю.

Курсова робота повинна бути написана грамотною українською літературною мовою. Мова та стиль викладу матеріалу, вміння правильно будувати речення, висловлювати свої думки у зрозумілій, доступній формі, яка не допускає неузгодженості, зумовлює успіх загальної оцінки роботи.

Чорновий варіант роботи слід подати науковому керівникові з метою узгодження змісту окремих розділів. Після необхідних доповнень і уточнень студент остаточно оформлює курсову роботу.

Обсяг курсової роботи – 30 - 40 сторінок формату А4 комп'ютерного набору (або 45 – 50 сторінок рукопису). Приблизний обсяг структурних складових тексту курсової роботи (кількість сторінок):

- *вступ* – 1,5 – 2;
- *основна частина* – 25 - 35;
- *висновки* – 1,5 - 2.

ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Написана курсова робота має бути правильно оформлена. Текст роботи треба розміщувати з одного боку аркушу.

Шрифт – Times New Roman. Розмір шрифту – 14 з виділенням полів: праве – 1 см, ліве, верхнє і нижнє – 2,5 см; міжрядковий інтервал – 1,5.

Джерелом одержання статистичних та фактичних даних можуть бути постановити рішення уряду, інформаційні бюлетені з економічних питань, брошури, звітні матеріали підприємств та організацій.

При використанні фактичного матеріалу необхідно дотримуватись певних правил, а саме:

- *дані слід подавати в абсолютних (млн., грн., шт.) або відносних (%) показниках, в однакових одиницях виміру при їх порівнянні;*

- *для доведення відповідних закономірностей та тенденцій необхідно розглядати явища та показники в динаміці, що розкривають суть економічного процесу. Так, при аналізі темпів інфляції необхідно навести дані за декілька років;*

- *для наочності цифрові дані можуть бути зведені у таблиці, діаграми або зображені графічно;*

- *статистичні дані мають бути достовірними.*

Після написання та оформлення курсової роботи студент її підписує та проставляє дату.

Роботу комплектують у такій послідовності:

титольний аркуш;

зміст;

вступ;

основна частина;

висновки;

*список літератури;
додатки (в разі потреби)*

Нумерація сторінок має бути наскрізною: номер сторінки проставляють арабськими цифрами у правому верхньому кутку, на титульному аркуші (перша сторінка роботи) номер сторінки не ставлять.

Формули слід нумерувати арабськими цифрами. Порядковий номер вказують у круглих дужках праворуч від формули. Він має складатися з номера розділу через крапку і порядкового номера формули в даному розділі. *Наприклад, (3.1)* означає: перша формула у третьому розділі.

Розрахунки, які наводять у тексті, доцільно подавати у вигляді таблиці, дані якої повинні бути обов'язково проаналізовані в роботі.

Кожна таблиця повинна мати заголовок, який відображає її зміст. Нумерацію таблиць здійснюють таким чином: по центру над заголовком пишуть слово „Таблиця” та її порядковий номер. Номер таблиці складається з номера розділу і через крапку порядкового номера таблиці в даному розділі. *Наприклад: Таблиця 2.1.* – перша таблиця другого розділу. Номер і назву таблиці друкують великими літерами над таблицею і розміщують симетрично до тексту. Усі стовпчики нумерують. Якщо таблиця має продовження на наступній сторінці, то пишуть: Продовження табл. 2.1., а перший її рядок відображає нумерацію стовпчиків (Додаток 5). Якщо показники, які містяться в таблиці, мають однакову одиницю виміру, то їх виносять у заголовок таблиці (*наприклад: Розподіл трудових ресурсів, тис. чол.*); коли ж вони різні, їх розміщують у спеціальній графі й відповідних рядках таблиці.

Ілюстративний матеріал у формі схем, діаграм, графіків тощо оформлюють таким чином: під ілюстрацією пишуть слово „Рис.” і проставляють номер, який складається з номера розділу і, через крапку, порядкового номера ілюстрації у даному розділі. *Наприклад: Рис.2.1* – перший рисунок другого розділу (Додаток 6).

Матеріали таблиць, графіків тощо повинні коментуватися.

У тексті обов'язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких запозичені цифрова інформація, цитати, визначення, графіки, формули, наведені в курсовій роботі. Посилання на джерела рекомендують здійснювати у квадратних дужках із зазначенням сторінок. *Наприклад: [4, с. 54].*

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків.

Джерела можна розміщувати одним з таких способів: у порядку появи посилань у тексті, що найбільш зручно для користування (Додаток 7), у алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (Додаток 8).

У списку літератури слід вказати:

- для книг – прізвище (прізвища) та ініціали автора (авторів), назву книги, місто, видавництво, рік видання, кількість сторінок (*наприклад: Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: Підручник. – К.: Знання, 2004. – 828 с.*);

- для статей – прізвище (прізвища) та ініціали автора (авторів), назву статті, назву журналу, рік видання, його номер, номери сторінок, у межах яких надруковано статтю (*наприклад: Підкова Л. До питання про якісні чинники економічного зростання в Україні. //Економіка України.-2005.- №6.– С. 45-50*).

Приклад оформлення посилання на сайт мережі ІНТЕРНЕТ:

<http://www.ukrstat.gov.ua>.

Додатки до курсової роботи оформлюють таким чином: праворуч сторінки з великої літери пишуть слово „Додаток” і вказують його порядковий номер. Послідовність розміщення додатків визначається черговістю посилань на них у тексті роботи. Нумерують додатки арабськими цифрами наскрізь від першого до останнього. Усі додатки мусять мати заголовки.

Курсова робота має бути зброшурована за допомогою степлера і подана на кафедру у визначений термін (за місяць до дати захисту). Роботу попередньо розглядає викладач-керівник, який приймає рішення про допущення її до захисту. Під час підготовки до захисту курсової роботи студенту необхідно ознайомитися з зауваженнями наукового керівника й відповідно відреагувати на зауваження та рекомендації.

Робота не допускається до захисту, якщо вона не носить самостійного характеру, списана з літературних джерел, основні питання не висвітлені, викладені схематично, фрагментарно, у тексті присутні стилістичні, граматичні помилки, науковий апарат оформлений невірно, текст написано неохайно.

Захист курсової роботи — завершальний етап. Під час підготовки до захисту курсової роботи студентові необхідно ознайомитись з відгуком наукового керівника. Захист відбувається в присутності наукового керівника та всіх студентів групи. На захисті студент у виступі коротко (7-10 хв.) викладає зміст виконаної курсової роботи, обґрунтовує свої висновки та пропозиції, дає відповідь на запитання студентів і наукового керівника. За результатами захисту та з урахуванням якості виконання курсової роботи виставляється оцінка, яку записують до екзаменаційної відомості і залікової книжки студента (див.: Критерії оцінювання знань студентів).

За результатами захисту курсової роботи студент отримує оцінку. **Оцінка курсової роботи враховує** якість її підготовки, теоретичний рівень, ступінь самостійного висвітлення теми, оформлення виносок, посилань, списку використаної літератури. Не менше значення для остаточної

оцінки мають мова і стиль написання курсової роботи, виступ студента на захисті, повнота і правильність відповідей на запитання при захисті курсової роботи.

„Відмінно” (А) виставляється за умови вмілої обробки багатьох теоретичних джерел, висловлювання власної позиції, залучення та аналізу конкретної статистичної інформації щодо економіки України, наявності у роботі самостійних, добре аргументованих коментарів до таблиць, схем, діаграм і графіків, а також наукової новизни та обґрунтованої критики на основі аналізу фактичного матеріалу при глибоких знаннях з даної проблеми.

„Добре” (В,С) заслуговують роботи, в яких є перелік поглядів економістів різних наукових шкіл на сутність певних економічних явищ і процесів. При цьому студент намагався зробити їх систематизацію, але не зміг здійснити узагальнення, сформулювати власні оцінки щодо процесів, які аналізуються.

„Задовільно” (Д,Е) отримують студенти, в роботах яких зміст теми розкрито в певній послідовності й виділено основні теоретичні положення за вивченими літературними джерелами, але студент неспроможний відповісти на зауваження керівника, не може дати пояснення до висновків та теоретичних положень роботи.

«Незадовільно» (FХ, F) оцінюються курсові роботи, які за змістом і оформленням не відповідають діючим вимогам.

Не виключена ймовірність виникнення таких ситуацій, коли робота написана й оформлена на досить високому рівні, але виступ студента під час захисту роботи має помилки, відповіді на запитання поверхневі, не продумані. Зрозуміло, що в таких випадках оцінка може бути значно знижена.

Захист і оцінка курсової роботи з економічної теорії – це певний підсумок самостійної роботи студента, свідчення його здатності до самоорганізації. За час виконання письмової роботи студент набуває навички самостійного пошуку необхідного інформаційного матеріалу за певними літературними джерелами. Він має змогу оцінити свої наукові здібності, зробити висновки стосовно своїх теоретичних економічних переконань.

Одночасно підготовка курсової роботи з політичної економії – це набуття студентом необхідних орієнтирів щодо організації самостійної роботи у вищих навчальних закладах, а також виконання у подальшому дипломної роботи за обраною спеціальністю.

Оцінювання курсової роботи

Рівень виконання курсової роботи оцінюється науковим керівником за показниками, наведеними в таблиці:

	Оцінюється:	Оцінка у балах
--	-------------	----------------

1	Якість викладу матеріалу, пропорційність змісту відповідно до плану теми (повна, часткова, неповна, достатня, недостатня)	0, 5, 10, 15, 20
2	Наявність у роботі аналізу альтернативних теоретичних поглядів, авторського ставлення, висновків	0, 5, 10, 15, 20
3	Якісний рівень використання літератури (науково-теоретичної, матеріалів конференцій, статистичних матеріалів, власних напрацювань)	0, 5, 10, 15
4	Науковий апарат у роботі	0, 5, 10, 15
5	Наявність творчості у розкритті змісту теми, у вмінні користуватися першоджерелами, в оформленні схем, графіків, таблиць	0, 5, 10, 15, 20
6	Загальний вигляд роботи, рівень її оформлення	0, 5, 10
	Загальна оцінка у балах	0—100

Зразок оформлення титульної сторінки

***Міністерство освіти і науки
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя
Факультет економіки і менеджменту***

Кафедра економіки та фінансів

КУРСОВА РОБОТА
з економічної теорії
*на тему: «Грошово-кредитна та антиінфляційна по-
літика»*

Виконав:

студент групи ПФ-11

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник:

(прізвище, ім'я, по-батькові викладача)

Курсова робота захищена „ ____ „ _____ 20__ р.

Тернопіль – 2017 р.

Зразок змісту курсової роботи**ЗМІСТ**

Вступ.....
1. Грошовий ринок та його основні риси.....
2. Головні інструменти грошово-кредитної та антиінфляційної політики.....
3. Основні проблеми грошово-кредитної політики в Україні.....
Висновки.....
Список літератури.....

Зразок написання вступу**ВСТУП**

Тема курсової роботи є досить актуальною в сучасних умовах.

Обґрунтувати теоретичну й практичну актуальність теми.

.....

Курсова робота складається із вступу, трьох розділів, висновків і списку використаної літератури.

У першому розділі характеризуються.....

.....

.....

.....

У другому розділі розглядаються.....

.....

.....

.....

Третій розділ присвячений аналізу.....

.....

.....

.....

При написанні курсової роботи використовувалися підручники....., монографії....., статистичні матеріали....., статті та ін.

Зразок написання висновків

ВИСНОВКИ

Вивчивши теоретичні аспекти грошово-кредитної політики, зазначимо що.....

Слід звернути увагу на альтернативні погляди представників провідних економічних шкіл на сутність і наслідки грошово-кредитних важелів антиінфляційної політики.

З погляду представників кейнсіанської теорії

Концептуальні основи монетаризму зумовлюють наступні висновки:

Погляди прибічників теорій раціональних очікувань та економіки пропозиції визначають.....

Світовий досвід дає суперечливі підсумки антиінфляційних заходів. Наприклад,

Проаналізувавши досвід інших країн, для України є доцільним.....

Додаток 5

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 1.1. Агрегати грошової пропозиції [12, с.43]

№	Позначення агрегату	Складові агрегату
1	2	3
1.	M_0
2.	M_1
3.	M_2
4.	M_3
5.	L
6.	D

За даними таблиці, кожний наступний агрегат включає попередній і додає нові елементи.....

Розташування агрегатів супроводжується зниженням ліквідності наступного порівняно з попереднім. Так,

Додаток 6

Зразок оформлення графіків

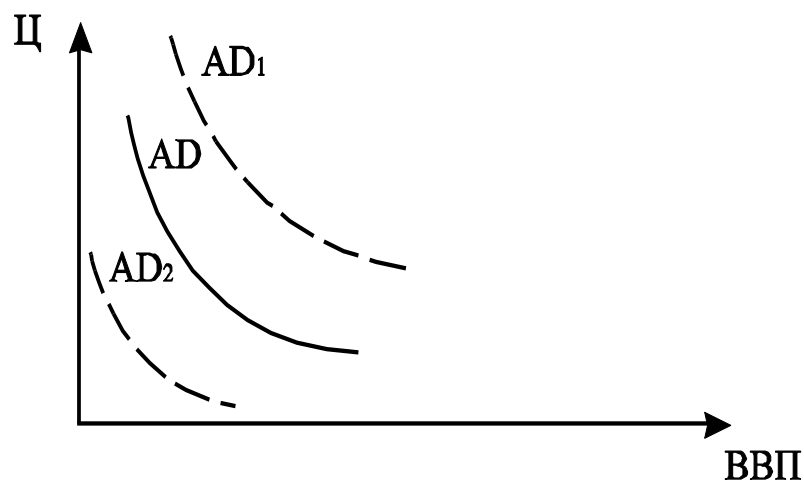


Рис.1.2. Вплив нецінових факторів сукупного попиту

Нецінові фактори сукупного попиту діють незалежно від динаміки цін і викликають зсув кривої AD паралельно праворуч, якщо

 або ліворуч.....

Додаток 7

Зразок оформлення списку використаної літератури

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція (Основний Закон) України. - К.: Право, 2005. – 46 с.
2. Петров В. Проблемы развития рынка труда // Вопросы экономики. – 2006. - №4. – С. 35-41
3. Про Державний бюджет України на 2007 рік: Закон України від 19.12.2006 // Урядовий кур'єр. – 2006. – 23 грудня. – С. 5-14.
4. Базилевич В., Базилевич К., Баластрик Л. Макроекономіка. – К.: Знання, 2004. – 828 с.
5. <http://www.rada.gov.ua>
6. <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. <http://www.rada.gov.ua>
8. <http://www.kmu.gov.ua>
9. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Основна література

1. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроэкономика: Ученик. – М.: Дело и сервис, 2000.
2. Білорус О.Г. и др. Глобальные трансформации и стратегии развития. – НАН Украины; Ин-т мировой экономики и международные отношения. – 2000, с.26-36.
3. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001.
4. Бутук А.И. Экономическая теория. М.: Юрист, 1999.
5. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії. Підручник. – К.: Вища школа, 1999.
6. Грищенко А.А. Деньги: возникновение, сущность, функции, агрегаты//Экономика Украины. – 1999. - № 2.
7. Економічна теорія: навч.-метод. комплекс для студ. спеціальності «Економічна теорія» / упорядники В.Д. Базилевич, Н.І.Гражевська. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 79 с.
8. Економічна теорія: Підручник/За ред. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2007.
9. Ігнат'єв М.П., Поручник А.М. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство // Основи економічної теорії: Підручник. – К. ЦУЛ, 2003.
10. Калина А.В. Економіка праці: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2004.
- 11.Филлюк Г. М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: Монографія – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Франка. – 2009. – 404 с.
- 12.Лагутін В.Д. Гроші та грошовий обіг: Навч. посіб. – К.: Знання, 1998.
- 13.Лановик Б.Д., Матисякевич З.М. Історія України і світу: Підручник. – К.: Вікар, 2001.
- 14.Мазаракі А.А., Чаюн Т.Ф. Міжнародний маркетинг. – К.:КНЕУ, 1999.
- 15.Макконнелл Р. Кэмбелл, Брю Л. Стэнли. Экономикс. Принципы, проблемы и политика. – М.:Республика, 1992. Т.1.
- 16.Макконнелл Р.Кэмбелл, Брю Л. Стэнли. Экономикс. Принципы, проблемы и политика. – М.:Республика, 1992. Т.2.
- 17.Манків Н. Грегорі. Макроекономіка. – К., 2000.
- 18.Малиш Н.А. Макроекономіка. – К., 2000.
- 19.Мельник О.М. Інфляція в період ринкової трансформації економічної системи України. – К.: КНЕУ, 2001.
- 20.Нестеренко О.П. Історія економічних вчень: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002.
- 21.Ніколенко Ю.В. Основи економічної теорії: Підручник. – К.: ЦУЛ,

2003.

22. Ніколенко Ю.В., Євтушевський В.А. Основні фактори суспільного виробництва та їх взаємодія//Основи економічної теорії: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2003.
23. Політична економія /За ред. Г.А.Оганяна. – К.: МАУП, 2003.
24. Семюельсон П.Е. Монополистическая конкуренція – Революція в теорії // Теорія фірми/Под ред. Гальперина. СПб.: Экон. шк. 1995.
25. Семюельсон П., Нордгауз В. Макроекономіка. – К., 1997.
26. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика: Пер. с англ. со 2-го изд. – М.: «Дело ЛТД», 1993.
27. Черних І.В., Черних Н.А. Тенденції розвитку світового господарства // Основи економічної теорії: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2003.
28. Чухно А.А. Економічна теорія: Монографія. У 2-х т. - К., 2010.
29. Юданов А.Ю. Конкуренція: теорія і практика. – М.: АКАЛІС, 1996.
30. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку. Капіталізм, соціалізм і демократія / Пер. с нем., англ. – М.: Эксмо, 2007. – 864 с.

Додаткова література

1. Бодди Д., Пейтон Р. Основы менеджмента. – СПб, 1999.
2. Всемирная история экономической мысли: В 6 т. – М.: Мысль, 1987.
3. Гелбрейт Дж. К. Экономические истории и цели общества. – М.: Мысль, 1989.
4. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1978.
5. Кларк Дж. Б. Распределение богатства. – М., 1992.
6. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы, политика. К.: Хагар-Демос, 1993.
7. Маркс К. Капитал. Т. 1-3 // К.Маркс, Ф.Энгельс, соч. – 2-е изд. – М., 1960. – Ч.1, 2.
8. Маршал А. Принципы экономической науки: В 3 т.: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1993.
9. Маслоу А. Мотивація і особистість.
10. Статистичний щорічник «Україна в цифрах».
11. <http://www.bank.gov.ua>
12. <http://www.kmu.gov.ua>
13. <http://www.me.gov.ua>
14. <http://www.minfin.gov.ua>
15. <http://www.ukrstat.gov.ua>
16. <http://www.worldbank.org.ua>

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економічна теорія» (для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання) / Укладачі : **Артеменко Людмила Боривсівна, доц., к.е.н.; Нагорняк Ірина Степанівна, ст. викл.**

